

MATICA HRVATSKIH SINDIKATA

INFORMIRAJTE SE O MIROVINSKOJ REFORMI

I vas se to tiče!

Poštovane kolegice i kolege!

Vlada je ovog ljeta izašla s prijedlogom mirovinske reforme za koju je predviđeno da će na snagu stupiti 1. siječnja 2019. godine. Mirovinskom reformom **namjerava se, između ostalog, ubrzati podizanje dobi za odlazak u starosnu mirovinu sa 67 godina, povećati penalizacija prijevremenih starosnih mirovina te pooštriti kriterije za ostvarivanje prava na starosnu mirovinu radnika s preko 40 godina radnog staža**. U rujnu, tek nekoliko dana uoči stavljanja paketa mirovinskih zakona u javnu raspravu, o predloženoj reformi održan je prvi sastanak sa socijalnim partnerima. Predstavnicima sindikalnih središnjica demonstrativno su napustili sastanak jer je namjera ministra Pavića bila samo prezentirati već gotove materijale, uz izravan odgovor kako nema prostora za pregovore o ključnim točkama prijedloga - dobi odlaska u mirovinu i penalizaciji! Nakon što su sindikalne središnjice najavile prosvjed, ministar je reterirao i pozvao sindikate na razgovor. No, paket mirovinskih zakona otišao je u javnu raspravu u obliku u kojem ga je Vlada zamislila. Iako ministar ističe da želi pronaći kompromisno rješenje, teško je očekivati da ćemo dogovor uspjeti postići u pregovorima.

KOJE SU KLJUČNE TOČKE PREDLOŽENE CJELOVITE MIROVINSKE REFORME?

+ *Već od 2031. godine u starosnu mirovinu tek sa 67 godina!*

Prema važećem zakonu, 2030. godine započetak će prijelazno razdoblje u kojem će se postupnim povećavanjem godina života potrebnih za ostvarivanje starosne mirovine do 2038. godine uvjet dobi podići sve do 67 godina života. Prijedlog Vlade je da prijelazno razdoblje započne 2027. i završi 2031. godine, što bi značilo da bi se već od 2031. godine u starosnu mirovinu moglo tek sa 67 godina života. ***Umjesto skraćivanja prijelaznog razdoblja, tražimo vraćanje praga za starosnu mirovinu na 65 godina.*** Naime, očekivano trajanje života u RH je 77,9 godina što je znatno ispod prosjeka EU (80,6), a očekivano trajanje života u zdravlju dvostruko je niže. Unutar EU28 sve usporedive tranzicijske zemlje i dalje imaju ili tek trebaju dostići uvjet od 65 godina života. Vlada mjeru opravdava samo potrebom financijske održivosti mirovinskog sustava. Sasvim je jasno da se ne zna koliko je to poslova i zanimanja na kojima ljudi neće moći raditi do 67. godine starosti. Dodatno, podatci pokazuju da je u Hrvatskoj u dobi od 55 do 64 godine zaposleno samo četiri od deset osoba, dok je u EU u toj dobi zaposleno šest od deset osoba. Hrvatske tvrtke zapošljavaju starije samo kad moraju te se i onih koji rade rješavaju čim steknu prve uvjete za odlazak u mirovinu. Zakonodavac može odrediti vrlo visoki uvjet dobi za odlazak u starosnu mirovinu no to ne znači da će ljudi doista do tada moći raditi.

+ *Dodatna penalizacija odlaska u prijevremenu mirovinu!*

Prema važećem zakonu svaki raniji odlazak u mirovinu penalizira se (kažnjava) trajno nižom mirovinom na način da se mirovina umanjuje u rasponu od 0,10% do 0,34% za svaki mjesec ranijeg umirovljenja, ovisno o godinama staža. To znači da radnik koji u mirovinu odlazi 5 godina ranije ima trajno nižu mirovinu do 20,4%. Vlada sada predlaže da umanjeno bude 0,34% za svaki mjesec ranijeg umirovljenja bez obzira na godine staža. Odlazak u prijevremenu mirovinu najčešće nije dobrovoljni izbor radnika već nemogućnost zadržavanja ili pronalaska posla. Iz tog razloga, ***umjesto kažnjavanja radnika, kao mjeru predlažemo sankcioniranje poslodavaca koji potiču ili prisiljavaju radnike na ranije umirovljenje.***

✚ Starosna mirovina za dugogodišnjeg osiguranika!

Dugogodišnji osiguranici su osobe koje su rano postale aktivne u svijetu rada te prema važećim propisima u mirovinu mogu ići sa 60 godina života i 41 godinom radnog staža. Vlada predlaže povećanje dobi za odlazak u mirovinu takvih radnika na 61 godinu života, a od 2027. na 62 godine života. Također, predlažu i ukidanje stimulacije od 0,15% za svaki mjesec kasnijeg odlaska u mirovinu. ***Smatramo da treba zadržati postojeće zakonsko rješenje jer je 41 godina radnog staža sasvim dovoljna za ostvarivanje mirovine bez penalizacije.***

✚ Stimulacija dužeg ostanka u svijetu rada!

Stimulacija za duži ostanak u svijetu rada prema Vladinom prijedlogu ostaje samo za osobe sa 65 godina života i 35 godina radnog staža koje prvi puta stječu pravo na mirovinu. Povećava se polazni faktor za svaki mjesec dužeg ostanka s 0,15% na 0,34%. Suprotno prijedlogu, ***smatramo da stimulaciju pod jednakim uvjetima treba omogućiti svima koji rade duže.***

✚ Mogućnost povratka u 1. stup i povećanje izdvajanja za 2. stup!

Prema važećem zakonu mogućnost izbora „povratka“ u 1. stup mirovinskog osiguranja prilikom umirovljenja imaju samo osiguranici rođeni između 1952. i 1961. godine, odnosno oni koji su imali pravo izbora 2. stupa. Prijedlog Vlade je da se i osiguranicima koji su bili obvezni uplaćivati u oba mirovinska stupa (rođeni 1963. godine i mlađi) da mogućnost izbora da se vrate isključivo u 1. stup ako je to za njih u trenutku odlaska u mirovinu povoljnije. ***Budući da bi se predmetnom mjerom povećale mirovine velikog broja građana s najmanjim primanjima, mislimo da je davanje ovakve mogućnosti osiguranicima prihvatljiva mjera. Međutim, protivimo se povećanju izdvajanja za 2. stup na način da se time umanjuju izdvajanja u 1. mirovinski stup te tražimo da se preispita postojeći model mirovinske štednje u 2. stupu.*** Prema zadnjim informacijama, Vlada razmišlja i o primjeni isplate 27% mirovinskog dodatka na mirovine 2. stupa proporcionalno uplatama i bez vraćanja u 1. stup.

✚ Problem koji se ignorira: mirovine po posebnim propisima!

Jače kažnjavanje prijevremenog umirovljenja i ranije podizanje dobi za odlazak u mirovinu na 67 godina života zahtjevi su Europske komisije. No, ona je tražila i da se obuzdaju povlaštene mirovine, ali vlast je svojim potezima omogućila njihovo dodatno bujanje. Jednu ideju Komisije Vlada podržava, drugu ignorira. ***Predlažemo da se mirovine po posebnim propisima izdvoje u zaseban stup unutar HZMO-a, odvojen od radničkih mirovina,*** koji se financira direktno iz Državnog proračuna, čime bi se postigla veća transparentnost sustava i omogućilo namjensko trošenje radničkih doprinosa.

ŠTO ĆEMO PODUZETI?

Smatramo da ovakav prijedlog mirovinske reforme, fokusiran isključivo na financijsku održivost sustava, u potpunosti zanemaruje humani aspekt i dodatno narušava dostojanstvo radnika u starosti. **Zato ne smijemo dopustiti da reforma u ovom obliku postane stvarnost!**

Vidjeli smo da pritisak daje rezultate jer je Vlada, nakon prvotnog kategoričkog odbijanja ipak pristala pregovarati sa sindikatima o ključnim točkama predložene reforme.

Stoga apeliramo da nam se najprije u što većem broju **pridružite na prosvjedu** koji će se održati **u Zagrebu, 20. listopada 2018.** te da se putem e-savjetovanja (<https://esavjetovanja.gov.hr>) **uključite u javnu raspravu** o paketu mirovinskih zakona. Javna rasprava je otvorena do 14. listopada 2018. godine.

Ukoliko pregovori i ovakav oblik pritiska ne urode plodom, **organizirat ćemo i prikupljanje potpisa za provođenje referenduma o uvjetima za odlazak u mirovinu!**

U Zagrebu, 1. listopada 2018.

MATICA HRVATSKIH SINDIKATA